

Przyszłość sektora hodowli owiec i kóz w Europie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 czerwca 2008 r. w sprawie przyszłości sektora hodowli owiec i kóz w Europie (2007/2192(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając analizę „Przyszłość sektora mięsa baraniego i koziego w Europie” zleconą przez Parlament Europejski,
 - mając na uwadze swoje stanowisko z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 21/2004 w sprawie daty wprowadzenia elektronicznej identyfikacji owiec i kóz¹,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A6-0196/2008),
- A. mając na uwadze, że hodowla owiec i kóz w Unii stanowi ważną tradycyjną działalność rolniczą zapewniającą utrzymanie tysiącom producentów i dostarczającą produktów wyjątkowej jakości i o szczególnych właściwościach, a także produktów pochodnych, przyczyniając się tym samym do podkreślenia znaczenia swojego wkładu społeczno-ekonomicznego na obszarach wiejskich Unii,
- B. mając na uwadze, że hodowla owiec i kóz, w tym hodowla tradycyjnych ras, odgrywa istotną rolę w ochronie środowiska naturalnego, między innymi poprzez utrzymywanie najmniej żyznych obszarów oraz zachowanie krajobrazów i ochronę wrażliwych ekosystemów, mając na uwadze, że obszary naturalne takie jak Dehesa zachowały się przez wieki dzięki hodowli owiec i kóz; mając ponadto na uwadze, że zwyczaje żywieniowe tych zwierząt, w których wypasanie odgrywa zasadniczą rolę, pomagają w utrzymaniu różnorodności biologicznej flory, chronią dziką faunę i oczyszczają obszary naturalne poprzez usuwanie suchej materii roślinnej, co jest kluczowym czynnikiem zapobiegania pożarom w krajach śródziemnomorskich,
- C. mając na uwadze, że w sektorach hodowli owiec i kóz w Unii, które skoncentrowane są na obszarach najmniej uprzywilejowanych, obserwuje się znaczny spadek produkcji i porzucanie tej działalności gospodarczej przez dużą liczbę producentów, a także całkowitą nieskuteczność w zakresie przyciągania młodych hodowców owiec i kóz do tego sektora,
- D. mając na uwadze, że choroba niebieskiego języka, która panuje teraz w Europie, jest bardzo groźna z uwagi na czas jej trwania, rozprzestrzenianie się, rozpowszechnienie się różnych serotypów choroby w strefach dotychczas nienaruszonych i poważne konsekwencje społeczno-gospodarcze wynikające z ograniczeń dla przepływu zwierząt i dla handlu,
- E. mając na uwadze, że sektory hodowli owiec i kóz w Unii charakteryzuje niski poziom dochodów producentów, spadek produkcji krajowej i zmniejszenie spożycia, zwłaszcza

¹ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0619.

przez młodsze pokolenia, oraz że sektory te narażone są na coraz większą konkurencję na rynku wewnętrznym,

- F. mając na uwadze, że wzrost cen paszy dla zwierząt i ogólnych nakładów na produkcję jest szczególnym zagrożeniem dla hodowli owiec i kóz, gdyż podnosi koszty i wywiera dodatkową presję na sektor, który już znajduje się w krytycznej sytuacji pod względem konkurencyjności,
 - G. mając na uwadze, że obecna sytuacja gospodarcza i oczekiwane tendencje w zakresie popytu światowego oraz cen produkcji rolnej i żywności sprawiają, że konieczne jest, aby Unia unikała, w tak dużym stopniu jak to możliwe, zależności od importowanych produktów gospodarstw hodowlanych i paszy dla zwierząt oraz zapewniała większą równowagę pomiędzy tymi produktami, a w szczególności tradycyjnymi, chronionymi produktami pochodzącymi z hodowli owiec i kóz, w przypadku których rynek Unii był samowystarczalny,
 - H. mając na uwadze, że skala hodowli owiec i kóz w Unii Północnej i Południowej znaczenie różnią się od siebie,
 - I. mając na uwadze, że hodowla owiec, która zawsze była narażona na liczne znane choroby, obecnie zagrożona jest także nowymi chorobami, takimi jak choroba niebieskiego języka,
 - J. mając na uwadze, że sektor produkcji mięsa jagnięcego Unii nie posiada odpowiedniego dostępu do funduszy wspólnotowych na promowanie produktów rolnych i wymaga intensywnej kampanii promocyjnej mającej na celu rozwijanie preferencji konsumenckich,
 - K. mając na uwadze, że zbliżająca się ocena funkcjonowania wspólnej polityki rolnej (WPR) stwarza okazję, by rozważyć możliwość wprowadzenia odpowiednich instrumentów politycznych oraz zapewnienia sektorom hodowli owiec i kóz wsparcia w ramach WPR,
1. dostrzega pilną potrzebę podjęcia przez Komisję i Radę Ministrów Rolnictwa UE działań mających na celu zapewnienie przynoszącej zyski i zrównoważonej przyszłej produkcji mleka owczego i koziego oraz mięsa baraniego i koziego w Europie, ponowne zachęcenie do konsumpcji takich produktów oraz utrzymanie i przyciągnięcie młodych hodowców owiec i kóz do tego sektora, a także zaleca utrzymanie tej tradycyjnej, przyjaznej dla środowiska działalności rolniczej, mającej znaczenie dla zaopatrywania rynku wspólnotowego i zapewniania wspólnotowej bazy dostaw produktów pochodzących z unijnej hodowli owiec i kóz;
 2. odnotowuje zamiar Komisji dokonania przeglądu instrumentów politycznych, w przypadku wykazania ich negatywnego wpływu; z zadowoleniem przyjmuje uwzględnienie odniesienia do tej szczególnej kwestii, w treści opublikowanego ostatnio komunikatu Komisji: „Przygotowania do oceny funkcjonowania reformy WPR” (COM(2007)0722);
 3. zwraca się do Komisji i Rady Ministrów Rolnictwa UE o udzielenie europejskim producentom mięsa baraniego i koziego oraz mleka owczego i koziego w trybie pilnym dodatkowego wsparcia finansowego w celu rozwinięcia dynamicznego, samowystarczalnego, kierowanego przez zasady rynkowe i ukierunkowanego na konsumenta sektora hodowli owiec i kóz w Unii Europejskiej; wzywa Komisję i Radę Ministrów Rolnictwa UE do przeanalizowania przyszłości tych sektorów w ramach oceny funkcjonowania WPR poprzez wdrożenie szeregu środków, pozostawiając państwom

członkowskim – pamiętając o konieczności uniknięcia zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym – pewną swobodę wyboru spośród następujących możliwości:

- wprowadzenie nowego środowiskowego systemu wsparcia utrzymywania chowu w formie premii za owcę w celu zahamowania spadku produkcji, powiązanego zarówno z pozytywnymi zmianami w zakresie ochrony środowiska naturalnego związanymi z zachowaniem chowu owiec, jak i osiągnięciem poprawy w zakresie technik produkcji i jakości produktów, który byłby a) finansowany bezpośrednio ze środków wspólnotowych albo b) współfinansowany przez Unię i rządy krajowe,
 - przeprowadzenie analizy dostępności i możliwości wykorzystania niewykorzystanych funduszy w ramach pierwszego i drugiego filaru WPR w celu przesunięcia tych środków na wsparcie dla sektorów hodowli owiec i kóz,
 - zmiana art. 69 rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników¹, w ramach oceny funkcjonowania reformy WPR, aby państwa członkowskie mogły przyznawać do 12% ich płatności krajowych na środki wsparcia sektorów przeżywających trudności i utrzymania działalności rolnej na obszarach charakteryzujących się niedogodnościami,
 - włączenie środków wsparcia producentów owiec i kóz do nowych wyzwań wynikających z oceny funkcjonowania WPR w ramach drugiego filaru, z możliwością wykorzystania funduszy wsparcia w ramach modulacji;
4. wzywa Komisję do wprowadzenia systemu dodatkowych płatności dla hodowców rzadkich tradycyjnych i regionalnych ras owiec i kóz z regionów górskich i innych stref napotykających szczególne trudności w celu zachowania różnorodności biologicznej w rolnictwie oraz utrzymania hodowli owiec na wrażliwych obszarach,
 5. zwraca się do Komisji, by w ramach procesu upraszczania przeglądu oceny funkcjonowania WPR, dopuściła zawiadamianie producentów z czternastodniowym wyprzedzeniem o kontroli gospodarstwa rolnego na miejscu, dotyczącej przestrzegania zasady współzależności;
 6. zwraca uwagę, że dochody producentów mięsa baraniego wyrażone udziałem w cenie detalicznej są niedostateczne i zwraca uwagę na swą deklarację dotyczącą konieczności przeprowadzenia dochodzenia w sprawie nadużyć ze strony dużych supermarketów prowadzących działalność w UE i zapobiegania takim sytuacjom²; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja ustanowiła grupę wysokiego szczebla ds. konkurencyjności branży rolno-spożywczej, która zbada sytuację w odniesieniu do siły rynku w zakresie dystrybucji i oczekuje, że przedstawiciele Parlamentu będą w pełni zaangażowani w prace grupy;
 7. wzywa Komisję do zbadania łańcucha podaży mięsa baraniego i koziego w celu zagwarantowania, że rolnicy otrzymują słuszne dochody z rynku;

¹ Dz.U. L 270 z 21.10.2003, s. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 470/2008 (Dz.U. L 140 z 30.5.2008, s. 1).

² Teksty przyjęte 19.2.2008, P6_TA(2008)0054.

8. wzywa Komisję do stworzenia sprzyjającego klimatu dla bezpośredniej sprzedaży przez producentów i organizacje producentów, w celu ograniczenia sztucznych podwyżek cen;
9. zauważa, że do produkcji mleka owczego i koziego należy zachęcać w równym stopniu, jak do produkcji mięsa baraniego i koziego, tak aby w szczególności zagwarantować trwałość całego łańcucha przetwórstwa mleka i produkcji serów o szeroko uznanym typowym charakterze i jakości;
10. wzywa Komisję i Radę Ministrów Rolnictwa UE do zbadania możliwości wprowadzenia finansowania wspólnotowego na rzecz wdrożenia w całej Unii elektronicznego systemu identyfikacji owiec, planowanego na 31 grudnia 2009 r., ponieważ o ile system ten poprawi identyfikowalność i zarządzanie stadami oraz wzmocni walkę z oszustwami, będzie generować dodatkowe wydatki administracyjne i wysokie koszty dla sektora znajdującego się w kryzysie;
11. zwraca się do Komisji o poprawę jej zdolności reakcji wobec zaraz zwierzęcych, równie poważnych jak panująca obecnie choroba niebieskiego języka, za pomocą nowej strategii na rzecz zdrowia zwierząt w Unii, finansowania badań, odszkodowań za straty, zaliczek na wypłaty itp.
12. wzywa zespół negocjacyjny Unii uczestniczący w rozmowach prowadzonych w ramach Światowej Organizacji Handlu do ograniczenia skali proponowanej obniżki stawek celnych na mięso baranie oraz zagwarantowania, że Unia będzie miała możliwość nadawania produktom z mięsa baraniego statusu „produktu wrażliwego”;
13. wzywa Komisję do dokonania przeglądu stosowanych obecnie systemów zarządzania kwotami przywozowymi w celu zagwarantowania, że produkowane w Unii mięso jagnięce nie jest narażone na nieuczciwą konkurencję;
14. wzywa Komisję do wprowadzenia w Unii obowiązkowego systemu regulacji znakowania mięsa baraniego, obejmującego wspólne logo, aby umożliwić konsumentom odróżnienie produktów Unii od produktów z państw trzecich, oraz stosowanego na podstawie szeregu kryteriów, w tym w oparciu o system kontroli wiarygodności gospodarstw rolnych oraz system oznaczania kraju pochodzenia, zapewniając w ten sposób, że konsumenci będą mieli pełną świadomość miejsca pochodzenia danego produktu; uważa, że system musi być zaprojektowany w taki sposób, aby uniknąć osłabiania istniejących promocyjnych systemów znakowania na szczeblu państw członkowskich i regionów;
15. podkreśla, że najbardziej efektywne i zrównoważone środki pomocy na rzecz sektora polegają na rozwoju rynku, informowaniu konsumentów, podkreśleniu odżywczych i zdrowotnych zalet danych produktów oraz na pobudzeniu konsumpcji;
16. wzywa Komisję do zwiększenia rocznego budżetu Unii na promowanie produktów spożywczych, ustalonego na 2008 r. na kwotę 45 000 000 euro, wyodrębnienia środków finansowych na wsparcie mięsa baraniego z Unii oraz zmiany, uproszczenia i usprawnienia zasad wykonywania budżetu w celu zagwarantowania, że mięso jagnięce będzie objęte znacznym wsparciem z budżetu;
17. wzywa Komisję i państwa członkowskie do nadania znaczenia zasadniczej roli, jaką odgrywa hodowla owiec w podnoszeniu trwałej wartości gospodarczej obszarów przeżywających największe trudności oraz w zagospodarowaniu terenu, a także do nadania

priorytetu wspieraniu zakładania nowych gospodarstw rolnych w tym sektorze;

18. wzywa Komisję do koordynacji kampanii promocyjnych na rzecz mięsa baraniego i koziego posiadającego chronione oznaczenie geograficzne oraz chronioną nazwę pochodzenia oraz do objęcia takimi działaniami odnośnych państw członkowskich w celu maksymalnego zwiększenia spożycia;
19. wzywa Komisję do prowadzenia, w ogólnym zakresie i na szczeblu Unii, kampanii informacyjnej skierowanej do ogółu konsumentów, opartej na działaniach innowacyjnych, od udostępnienia różnych przetworów w różnych punktach zbytu po kampanie prowadzone przez uznanych europejskich szefów kuchni, podkreślające jakość produktu i rozpowszechniające przepisy kulinarne;
20. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia programów zachęcających producentów do tworzenia spółdzielni producentów i sprzedawców, do sprzedaży bezpośredniej, jak również do tworzenia i dokumentowania wyjątkowej jakości produktów z mięsa baraniego i koziego oraz mleka owczego i koziego (na przykład produktów organicznych i specjalności regionalnych);
21. wzywa Komisję do udzielenia wsparcia z myślą o otwieraniu rynków wywozowych dla mięsa baraniego i podrobów baranich z Unii w krajach, w których obowiązują obecnie niepotrzebne ograniczenia;
22. wzywa Komisję do uwzględnienia sektora owiec i kóz w drugim wspólnotowym programie działań w dziedzinie zdrowia na lata 2008–2013¹ w celu promowania korzyści dla zdrowia konsumentów ze spożywania bogatego w białko mięsa baraniego i koziego, szczególnie wśród młodzieży, która rzadko spożywa takie mięso i do prowadzenia w państwach członkowskich aktywnej kampanii informacyjnej dotyczącej mięsa baraniego i koziego i produktów pochodnych sektora hodowli owiec i kóz;
23. wzywa Komisję do wsparcia badań i rozwoju w sektorze „małych przeżuwaczy”, koncentrując się zarówno na innowacjach technicznych dla gospodarstw rolnych, jak i innowacjach dotyczących produktów z mięsa jagnięcego, serów i produktów ubocznych, takich jak wełna i skóry, których produkcja znana jest jako piąty segment, a w przypadku którego dochody są niemal nieistniejące;
24. zwraca uwagę na ryzyko zaniku zawodu hodowcy owiec, pasterza, mleczarza i strzygącego oraz zwraca się do Komisji, aby strategia dla tego sektora objęła działania komunikacyjne skierowane do społeczeństwa oraz wymianę specjalistów między ośrodkami szkoleniowymi, a także programy na rzecz mobilności pomiędzy państwami członkowskimi dla specjalistów i studentów rolnictwa;
25. podkreśla konieczność zwiększenia dostępności produktów leczniczych i weterynaryjnych dla sektorów hodowli owiec i kóz na szczeblu Unii poprzez wsparcie badań farmaceutycznych i uproszczenie procedur dopuszczania do obrotu;
26. wzywa Komisję, również ze względu na chorobę niebieskiego języka, do przyspieszenia

¹ Decyzja nr 1350/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. ustanawiająca drugi wspólnotowy program działań w dziedzinie zdrowia na lata 2008–2013 (Dz.U. L 301 z 20.11.2007, str. 3).

badań nad przyczynami i metodami kontroli w przypadku wybuchu epidemii chorób zwierzęcych, opracowania skutecznej strategii ich zwalczania, koordynacji kroków podejmowanych przez państwa członkowskie, wspierania rozwoju szczepionek, opracowania skutecznej strategii szczepień oraz finansowego wsparcia szczepień zwierząt; wzywa do możliwie jak najszybszego skreślenia z katalogu środków takich działań, które zostały prawnie zatwierdzone w odniesieniu do zwalczania chorób zwierzęcych, a z biegiem czasu okazały się być nieskuteczne;

27. wzywa Komisję do przedłożenia wniosków dotyczących przejrzystości cen w sektorze w celu dostarczenia konsumentom i producentom informacji dotyczących cen produktów;
28. wzywa prezydencję Rady i Komisję do ścisłego monitorowania sektorów hodowli owiec i kóz w Unii Europejskiej oraz do zagwarantowania regularnego składania sprawozdań Parlamentowi ze zmian polityki, jakie są inicjowane;
29. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.